

Liber

Teritur difficilime sile. In mededo leuiter mordet: astringitq; & explet ulcera. Vritur in fistilib; ut p
sit pretia rerum quæ usq; disposuimus: nō ignoramus alia in aliis locis esse: & oībus pene annis mu
tari prout navigationes constiterint: aut ut quisq; mercatus sit: aut aliquis præualens manceps anno
nam flagellet: non oblii Demettium tota hellade Neronis principatu accusatū apud consulem. po
ni tamen necessarium fuit: quæ plerunq; erant romæ: ut exprimeretur auctoritatis rerum.

CAII PLINII SECUNDI NATVR ALIS HISTORIAE LIBER. XXXIII.
PROOEMIVM.

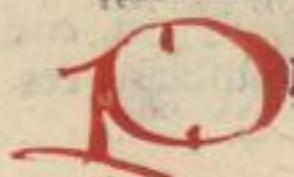

Aeris metalla: Cap.i.

Roxima dicantur aeris metalla: cui & in usu proximum est pretium. Immo uero
ante argentum: ac pene etiam ante aurum corinthio. Stipis quoq; auctoritas: ut
diximus. Hin c æra militum tribuni ærarii & ærariū: & obærati ab ære dicti. Do
cuimus quādiu populus Ro. ære signato tautū usus esset: & alia quæ uetus tra
didit: cum æqualem urbi auctoritatē eius declararet a regi numa collegio tertio
fabrum ærarioꝝ instituto. Vena quo dictum est modo effodif: igniq; perficitur.
Fit & elapide eroſo: quæ uocant Cadmiam Celebritas in asia: & quondā in capa
nia: nunc in þergomatiū agro: extrema pte italiae. Feruntq; nuper in germania ēt prouincia repertū.
Genus æris: quæ corinthia: quæ deliaca: quæ æginetica. Cap.ii.

Centronū
Sta.

Est & ex alio lapide: quem calcitē uocant in cypro: ubi prima fuit æris inuentio. Mox uilitas
præcipua reperto in aliis terris præstantiore: maxime aurichalco. quo d præcipuā bonitatē
ammiratione diu obtinuit. Nec reperitur longo iam tempore effœta tellure. proximū bōi
tate fuit fulustrianum in centrum alpino tractu non longi & ipsum æui. Successit & liuianū in gal
lia. Vtrumq; a metalloꝝ dominis appellatū: illud ab amico diui Augusti: hoc a coniuge: uelocis deſe
ctus Liuianum quoq; certe admodū exiguū inuenit. Summa gloria nunc in mariannū conuerſa: qd
& cordubense dicitur. Hoc liuiano cadmiā maxime sorbet: & aurichalci bonitatē imitatur in fester
tiis dupondiariisq; cyprio suo assibus contentis. Et hactenus nobilitas in ære naturalis se habet. Reli
qua genera artificio cōstant: quæ suis locis reddentur: summa claritate ante omnia indicata. Quondā
æs confuse auro argentoꝝ miscebat. tamen ars præciosior erat. Nūc incertū est peior hæc sit an
materia. Mirumq; cum ad infinitū operum pretia hæc creuerint: auctoritas artis extincta ē. Quæſtus
enim caus: ut omnia: exerceri cœpta est: quæ gloriæ solebat. Ideo etiā deoꝝ adscripta opei cū pce
res gentiū claritatem & hac via quærerent: adeoꝝ exoleuit fundēdi æris præciosi ratio: ut iam diu ne
fortūa quidem in ære ius artis habeat. Ex illa aut antiqua gloria corinthiū maxime laudatur: hoc ca
sus miscuit. Corintho cū caperetur incensa: mireq; circa id multoꝝ affectatio fuit. Quippe cum tra
datur non aliena de causa Verrem quem Cicero damnauerat pscriptū esse ab Antonio: quāq; corin
thiis se ei cessurum negauisset. At mihi maior pars eoꝝ simulare eam scientiā uidetur: ad segregan
dos se a cæteris magis quā intelligere aliqd subtilius: & hoc paucis docebo. Corinthus capta ē olym
piadis centesimæ quinquagesimæ sextæ anno tertio: nostræ urbis sexcentesimo octavo: cū ante in s.e
culo factore: nobiles esse defiſſent: quog; isti oīa sīna hostie cōrinthia appellant. Quapropter ad coar
guendos eos ponemus artificum ætates: nā urbis nostræ annos ex supradicta cōparatione olympia
dum colligere facile e. it. Sunt ergo uasa tantū corinthia quæ isti elegantiōres nūc æs sculpēdo trāſ
ferunt modo in lucernas: modo in trullas: nullo mūditiaꝝ respectu. Eius tria genera. Candidū argē
to nitore quā pxime accedens: in quo illa mixtura præualuit. Alterū in quo auri fulua natura. Tertiū
in quo æqualis omniū temporis fuit: præter hæc est: cuius ratio nō. pōt reddi: quāquā hominis māu
facta dederit fortuna temperamentū simulacro signisq; illud suo colore pretiosum ad iocineris ima
ginem uergensi quod ideo apartizon appellant: pcul a corinthio. Longe tamen ante ægineticū atq;
delicatum: quæ diu obtinere principatū. Antiquissima eris gloria delicata fuit mercatus in delo co
celebratē toto orbe: & ideo cura officinis triclinioꝝ pedibus fulcrisq;. Ibi prima nobilitas eris. perue
nit deinde ad deū simulacra. effigiemq; hominū: & aliorū animalium. proxima laus eginetico fuit.
Insula ipsa est nec gignens: sed officinag; temperatura nobilitata. Bos æreus: inde captus in foro bo
rio est Romæ. Hic est exēplar æginetici eris. Deliaci autem iubiter in capitolio in iouis tonantis ede.
Illoque ære Myron usus est. Hoc polycletus æqualis atq; condiscipulus. Aemulatio autem & in ma
teria fuit.

De candelabris: & templorum ornamentiſ. Cap.iii.
Riuatimq; egina candelabroꝝ superficiem dūtaxat elaboranit: sicut tarentum scapos: in iis